

NG GIÀ CHỒNG TÔI

Bưu Điện

Hôm nay là ngày giỗ của Ông Nội các cháu, tự nhiên tôi nhớ đến ông và cảm hứng viết bài này, đã mười mấy năm rồi mà mỗi lần đến ngày giỗ của Ông, đứng trước bàn thờ nước mắt tôi lại tuông trào, nhớ lại những kỷ niệm xa xưa, nhứt là những lời khuyên bảo của Ông mà tôi vẫn còn nhớ mãi cho đến ngày hôm nay. Một người mà tôi vừa kính lại vừa thương, để lại trong lòng tôi nhiều kỷ niệm khó quên.

Ngày đầu tiên theo Ông xã về gặp gia đình của anh, tôi cũng như bao nhiêu người con gái khác, lo lo ngại ngại, mặc dầu anh ta đã phác họa sơ sơ về gia đình của anh ấy cho tôi biết trước rồi.

Ngay phút đầu gặp mặt, người mà tôi ngại vẫn là cha mẹ của anh ta, không biết mặt mày thế nào đây, hiền hay dữ, nhìn người cũng đoán được phần nào? Một ông già tóc đã phai màu, vóc người tầm thước, gương mặt nghiêm trang nhưng điểm nét nhân từ, nói xa hơn là nhìn vào thấy có cảm tình, điều này giúp tôi an tâm và bớt rụt rè đi, ái ngại khi hầu chuyện cùng hai ông bà...

Một thời gian sau, khi chúng tôi làm lễ đính hôn, khi nào có dịp vào Nam (lúc đó ông làm việc ở Huế) ông thường ghé thăm tôi và dẫn chúng tôi đi ăn và chuyện trò với ông, ông rất thành thật và cởi mở. Mười lần như một, có dịp vào Saigon là chúng tôi cùng ông đi ăn uống, trò chuyện, nói chuyện với ông tôi cảm thấy dễ dàng và thoải mái mặc dầu tôi “vâng, dạ” nhiều hơn nói. Sự kính mến và cảm tình của tôi đối với ông có tự bao giờ tôi cũng không hay, tới tự nhiên hơn và xem ông như ông già ruột tôi vậy!

Mấy mươi năm lập gia đình, những người bên chồng, ông là người tôi kính và yêu thương hơn hết. Những lần ông đi công tác ở

ngoại quốc về là tôi có quà của ông cho, đối với ông không có phân biệt “dâu” hay “rể” gì cả, tất cả đều là con. Nhớ những lúc nhà tôi đi công tác, chỉ có mẹ con tôi ở nhà, có dịp vào Nam là Ông ghé thăm tôi và không quên căn dặn “Vú Xám” chăm sóc mẹ con tôi đàng hoàng, chu đáo, ông lo cho mẹ con tôi rất nhiều, không trực tiếp nhưng bằng tình thương, đức tánh cao quý nhứt trên đời, trời đã phú cho ông mà tôi coi quý hơn tất cả những gì quý giá trên đời này! Nói đến tình thương mà “Đấng Thượng Đế” đã ban cho tất cả mọi người trong chúng ta, nếu ai ai cũng nghĩ đến tình thương thì thế giới sẽ không còn hận thù, oán ghét, chém giết lẫn nhau, chiến tranh, giặc giã nữa! và hạ giới sẽ là một Thiên Đàng? thôi thì cứ hy vọng, hy vọng ... mặc dù đây chỉ là một ảo ảnh!

Có lần ông kể cho các con ông nghe, lúc ông bốn năm tuổi, ba mẹ ông ly dị, ba ông cưới vợ khác, ông ở với cha, chị ông ở với mẹ, có lẽ còn nhỏ mà ở trong hoàn cảnh khá trở trêu, nên ông ít cười, ít nói, chuyện gì cũng vậy khi ông bị rầy la, là ông chui xuống dưới bàn mà trốn, ba ông thường mắng ông đồ “imbécile” thế là tiếng “imbécile” gắn liền với ông mà ông chỉ hiểu “imbécile” là trốn dưới bàn! thật tội nghiệp tuổi trẻ ngây thơ! câu này là ông thuật lại cho các con ông nghe!

Khi lớn, ba ông gởi ông vào nội trú học, cái hay của ba ông là đi đến đâu đều khen mẹ sau của ông hiền lương, phúc hậu, coi con chồng như con ruột (mà thật thế, bà nội sau hiền hậu, thật thà) thế là ông được bà mẹ sau nuông chiều thêm hơn cho xứng đáng với cái danh từ mà chồng mình đã tặng!

Xa gia đình từ khi còn nhỏ, nên ông tự lo lấy thân, chịu đựng và nhẫn nhục, có lẽ tình đời ông hiểu nhiều hơn các người đồng tuổi, nhân sinh quan của ông cũng rất hiếm người có được, nhìn những khía cạnh tốt của con người nhiều hơn là xấu!

Có những lúc mẹ chồng tôi trách móc hay phiền hà gì đám con cái, câu mà tôi thường

nghe ông nói, chuyện gì có giận, có hờn thì phải có hai người mới làm nên chuyện, chớ không bao giờ một người mà sanh ra chuyện được, chằm chể, bao dung, độ lượng là hơn! Trước một sự việc không tốt, thường tình, người đời thường hay phán xét, trước tiên là “buộc tội” cái đã, vì buộc tội người khác thì rất dễ, hầu như ai ai cũng có thể làm được, trái lại “biện hộ” cần phải có một trình độ nào đó? cần sự thông minh? hiểu biết? đăc đo? suy nghĩ? có tình thương, lòng vị tha và rất dễ dàng đi đến sự “tha thứ” mấy câu nói này của ông đã in sâu đậm nét trong lòng tôi và cũng là kim chỉ nam cho cả cuộc đời của tôi sau này!

Cày sâu, cuốc bẫm để nuôi một đàn con mười mấy người, tôi ít thấy ông cau có, quạu quọ, hay lớn tiếng với vợ con, các anh, các chị, các chú cùng các cô ai cũng đều thương ông và kính mến ông hết mực.

Ông buồn nhiều sau ngày Saigon đổi mới, con cái khổ sở, gia đình sa sút, chỉ có vài năm sau là mẹ chồng tôi qua đời, sự phiền não đối với ông lại càng sâu đậm hơn! Ông ít nói, ít cười, âm thầm đau khổ. Tôi nghĩ mẹ chồng tôi có phước quá, được một ông chồng như vậy, thương vợ, thương con, nuông chiều đúng mức, vào thời đó, phần đông trong gia đình là “chồng chúa, vợ tôi” hoặc vợ chồng sống không hạnh phúc vẫn phải sống với nhau vì nghĩa hơn vì tình! vì lễ giáo của người phương Đông vẫn còn tồn tại ?

Sau này nhà tôi ở Canada, tôi vẫn còn ở lại V.N, tôi cũng thường dắt con đến thăm viếng ông, đưa tin tức, thư từ của nhà tôi viết về thăm gia đình, báo cáo cuộc sống của cha con anh ta ở hải ngoại, quà cáp cho ông vui, và cho các cháu thăm ông nội, tôi biết là ông thương tôi lắm qua những cử chỉ và lời ăn, tiếng nói của ông, cho đến ngày hôm nay khi dậy dỗ con cái lúc nào tôi cũng nói đến ông nội chúng là tấm gương sáng để chúng noi theo! nhưng không phải dễ dàng vì xã hội ngày nay quá khác biệt với ngày xưa!

Trước ngày đi đoàn tụ gia đình, mẹ con tôi lại từ giã ông, ông bảo mừng cho con và hai đứa nhỏ, kẻ gặp chồng, người gặp cha không gì hạnh phúc bằng! Ngày từ giã ông tôi không cầm được nước mắt, tôi thương ông và thương

ông quá và tưởng chừng như tôi đang sắp mất một cái gì đáng quý, đáng yêu vậy!

Mọi thủ tục xong xuôi, tôi vào Air V.N lấy vé máy bay, quang cảnh khác hẳn ngày xưa, không khí đượm vẻ buồn bã, không còn tiếng cười nói vui vẻ như ngày nào, có cảm giác gằn như khó thở, xem giấy tờ của tôi, cô tiếp viên nhìn tôi giây lát rồi bật hỏi, xin lỗi chị, nếu tôi không lầm phải chị là người nhà của bác C.?, tên ông già chồng tôi, tôi gật đầu, tôi là dâu của ông ấy! thế là chị kêu lên, con bác C nè bà con ơi! các anh chị khác lại bu quanh tôi, hỏi thăm sức khỏe của ba tôi, người hỏi ông lúc này sinh hoạt thế nào và con cái ra sao! nhìn gương mặt của các người ấy tôi cảm động quá, nhìn thấy những hình ảnh như vậy, tôi cũng đoán ra, ngày xưa khi ông làm giám đốc, ông đối xử với nhân viên, thuộc hạ của ông ra sao rồi!

Ở Canada, nhà tôi đã làm giấy tờ bảo lãnh cho ông để qua đây đoàn tụ cùng con cái, sống nốt những ngày cuối đời được thoải mái hơn, vì sau khi mẹ chồng tôi qua đời ông buồn nhiều!

Giấy tờ kể như gằn xong thì được điện tín báo tin ông qua đời, được tin này tôi mất ngủ mấy ngày liền, thương ông và thương quá, tôi khóc và khóc mỗi khi nghĩ đến ông, một người mà cả cuộc đời chỉ “biết cho hơn là nhận”! một người mà tôi lúc nào cũng kính yêu và ngưỡng mộ!

Trong suốt cuộc đời của tôi, những người bề trên mà tôi yêu kính ngoài cha mẹ tôi còn có ông nữa! Lòng vị tha, tánh bao dung quảng đại, tình thương là những đức tánh quý giá nhứt trên đời ông đều có cả! Đối với tôi, những lời khuyên dạy của ông, tôi vẫn còn nhớ mãi cho đến ngày hôm nay.

Khi ông nhắm mắt lìa đời cũng là một giấc ngủ an lành, bình yên, một giấc ngủ nghìn thu êm ái mà mỗi người trong chúng ta khi tuổi xế chiều đều mơ ước! Tôi nghĩ đây là một món quà vô cùng quý báu mà trời đất đã ban thưởng cho ông chẳng ? Tôi tin là đúng..

Buru Điện, mùa thu 2007.